

Avizul Comitetului Economic și Social European privind propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind accesul la activitate, desfășurarea și supravegherea prudencială a activității instituțiilor emitente de monedă electronică, de modificare a Directivelor 2005/60/CE și 2006/48/CE și de abrogare a Directivei 2000/46/CE

COM(2008) 627 final – 2008/0190 (COD)

(2009/C 218/06)

La 30 octombrie 2008, în conformitate cu articolul 47 alineatul (2), prima și a treia teză, și cu articolul 95 din Tratatul de instituire a Comunității Europene, Consiliul a hotărât să consulte Comitetul Economic și Social European cu privire la

„Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind accesul la activitate, desfășurarea și supravegherea prudencială a activității instituțiilor emitente de monedă electronică, de modificare a Directivelor 2005/60/CE și 2006/48/CE și de abrogare a Directivei 2000/46/CE”

Secțiunea pentru piața unică, producție și consum, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la 3 februarie 2009. Raportor: dl Peter MORGAN.

În cea de-a 451-a sesiune plenară, care a avut loc la 25 și 26 februarie 2009 (ședința din 26 februarie), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu 156 de voturi pentru, 1 vot împotriva și 10 abțineri.

1. Concluzii și recomandări

1.1 Odată cu punerea în aplicare progresivă a prelucrării electronice a datelor în domeniul serviciilor financiare, am putea crede că ne aflăm deja în posesia monedei electronice. Cecurile sunt citite și triate electronic, iar cardurile de debit și de credit sunt citite electronic de ATM-uri, de terminalele de la punctul de vânzare și de alte tipuri de dispozitive de plată. Toate aceste aplicații se bazează pe creditul disponibil pe un cont bancar, care poate fi limitat de depozite sau stabilit de către bancă (spre exemplu pentru cardurile de credit). În orice caz, banca a făcut cercetări pentru a determina buna-credință și solvabilitatea clientului său și a emis carnetele de cecuri și cardurile de debit și de credit ale acestuia în consecință. Accesul la acest sistem de credit electronic depinde de solvabilitatea creditului. Numeroase categorii ale societății - persoanele care nu au acces deloc sau care nu au acces suficient la serviciile bancare - nu pot participa la acest sistem.

1.2 Moneda electronică (e-M) este diferită. Aceasta nu depinde de credit, ci necesită o plată anticipată. Plata anticipată este transformată apoi într-un substitut electronic pentru numerar stocat pe un suport electronic care este gestionat de un emitent de monedă electronică. Suportul electronic care conține plata anticipată poate fi mobil, în general sub forma unui card plătit în avans, sau poate consta într-o înregistrare online și poate fi accesat prin intermediul internetului. Moneda electronică autorizează plăți fără numerar pentru sume (în general) mai mici, în diverse medii cum ar fi punctele de vânzare sau online, prin intermediul comunicațiilor prin telefonul mobil sau prin internet. A dispune de monedă electronică nu înseamnă, în mod direct, a fi solvabil. Singura condiție necesară este aceea de a avea capacitatea de a efectua plata anticipată.

1.3 Moneda electronică nu va fi probabil niciodată în măsură să satisfacă toate nevoile pe care le satisface numerarul. Aceasta nu va înlocui, probabil, bancnotele de 500 EUR puse sub saltea, însă ar trebui să poată acoperi tranzacții pentru care transportăm monede și bancnote asupra noastră. Chiar și în aceste condiții, până în prezent, adoptarea monedei electronice a progresat foarte încet. Inițiativele de succes au fost legate de evoluțiile societății informaționale. Moneda electronică ar trebui să progreseze în paralel cu societatea informațională. Moneda electronică ar trebui să reprezinte moneda societății informaționale. Adoptarea sa viitoare va depinde de inițiativele antreprenoriale și de inovarea tehnică în societatea informațională. Obiectivul acestei directive constă în înlăturarea obstacolelor din calea invenției și a inovației. CESE sprijină acest obiectiv.

1.4 La sfârșitul anilor 1990, Comisia Europeană a realizat că emitenții de monedă electronică se limitau la instituțiile de credit, și a încercat să extindă domeniul întreprinderilor care oferă aceste servicii. Pentru a dezvolta piața, Comisia a elaborat directiva privind moneda electronică (2000/46/CE), în vederea facilitării accesului altor instituții decât cele de credit pe piața monedei electronice.

1.5 Directiva privind moneda electronică urmărea să instituie un regim reglementar corespunzător gradului de risc reprezentat de noile instituții emitente de monedă electronică și sub care tehnologia și inovarea să se poată dezvolta. Rezultatul nu a fost un succes remarcabil: moneda electronică este încă departe de a oferi toate avantajele potențiale preconizate și nu este încă considerată a fi o alternativă credibilă la numerar.

1.6 Prin urmare, Comisia a întreprins o analiză aprofundată a evoluției monedei electronice și a constatat că unele dintre dispozițiile directivei privind moneda electronică au împiedicat dezvoltarea pieței monedei electronice, constituind un obstacol în calea inovării tehnologice. Procesul de consultare și evaluare a identificat două probleme principale. Prima este legată de lipsa de claritate a definiției conceptului de monedă electronică și a domeniului de aplicare a directivei privind moneda electronică. Cea de-a doua privește cadrul juridic care instituie regimul prudențial, precum și aplicarea normelor legate de combaterea spălării banilor în contextul serviciilor de plată cu monedă electronică. S-a ajuns la concluzia că majoritatea dispozițiilor directivei privind moneda electronică trebuie modificate; în consecință, s-a hotărât să se înlocuiască directiva existentă cu o nouă directivă, al cărei proiect, COM(2008)627 final, face obiectul prezentului aviz.

1.7 Obiectivul acestei directive este să permită crearea de noi servicii de plată cu monedă electronică, inovatoare și sigure, să garanteze noilor actori accesul pe piață și să încurajeze o concurență reală și eficientă între toți actorii de pe piață. În opinia CESE, această inițiativă sosește la momentul oportun, având în vedere că participarea consumatorilor la societatea informațională a crescut exponențial de la sfârșitul ultimei decade și că, în prezent, se înregistrează o cerere înfrănată și nesatisfăcută de servicii în domeniul monedei electronice adaptate consumatorilor. Directiva urmărește să înlăture obstacolele din calea inițiativelor antreprenoriale care pot satisface această cerere.

1.8 Introducerea unui nou regim reglementar în sectorul financiar reprezintă o potențială problemă în contextul crizei cu care se confruntă sistemul bancar și al preocupării generale în ceea ce privește lipsa de eficiență a reglementării băncilor. În pofida acestor preocupări, CESE se declară mulțumit de faptul că regimul propus este adecvat și proporțional. Noile reglementări nu se aplică băncilor care au fost instituțiile responsabile de criza creditelor; scăderea valorii capitalului inițial impus nu servește decât la reducerea barierelor la intrare; rezervele de capital ale instituțiilor emitente de monedă electronică sunt proporționale cu cele ale băncilor; fondurile care reprezintă cererile utilizatorilor vor fi protejate în mod specific într-o serie limitată de investiții; iar sumele implicate sunt *de minimis*. Dacă instituțiile emitente de monedă electronică ar deveni o forță reală pe piața plăților, anumite dispoziții ale directivei ar trebui modificate ținându-se seama de experiența dobândită.

1.9 CESE se declară preocupat în legătură cu protecția consumatorilor și solicită Comisiei să modifice directiva în ceea ce privește limitele aplicabile investiției fondurilor proprii, transformarea imediată a sumelor primite în monedă electronică, protejarea fondurilor proprii în cazul instituțiilor hibride și eliminarea taxelor în cazul rezilierii anticipate a contractelor privind moneda electronică.

1.10 Numerarul este anonim. Tranzacțiile simple în numerar nu divulgă identitatea persoanei care efectuează plata. Sistemele de monedă electronică pot fi anonime sau nominative. Ridicarea limitei de stocare a valorii la 500 EUR ar trebui să facă moneda electronică mai atractivă pentru utilizatorii potențiali, în special pentru persoanele care nu au acces deloc sau care nu au acces suficient la serviciile bancare. Cu toate că, în mod rațional, aceste limite nu ar trebui să reprezinte un risc disproporționat de spălare a banilor, în comparație cu ceea ce se poate face cu sume mari în numerar, rămân anumite rezerve în ceea ce privește limita propusă.

1.11 Monedele și bancnotele implică un cost de producție și un cost de manipulare pentru bănci și comercianți. Este evident că, pentru populația UE, numerarul rămâne principalul mijloc de plată și de stocare a valorii. În perioada actuală, caracterizată prin incertitudine, numărul de bancnote aflate în circulație a crescut foarte mult.

1.12 Această directivă nu va schimba, ea singură, cursul evenimentelor. Ea va înlătura, însă, obstacolele din calea inovării tehnologice și în domeniul întreprinderilor. Nicio autoritate nu poate impune utilizarea monedei electronice de către publicul larg. Băncile sunt în măsură să joace un rol primordial, însă, cu excepția Belgiei, unde se utilizează cardul Proton, acestea nu au realizat mari progrese. Cardurile de transport, cardurile telefonice și comerțul pe internet demonstrează în mod clar că aplicațiile societății informaționale au tendința de a extinde utilizarea monedei electronice. Mai mult, moneda electronică este adesea produsul unei alte activități, astfel încât emitentul poate fi adesea o instituție hibridă și nu una consacrată exclusiv monedei electronice. Această legătură dintre moneda electronică și alte modele de afaceri este considerată esențială pentru dezvoltarea monedei electronice. Directiva a fost elaborată pentru a facilita astfel de evoluții și, prin urmare, se bucură de sprijinul CESE.

1.13 O preocupare esențială este legată de dezvoltarea reglementărilor privind combaterea spălării banilor. CESE nu poate accepta ca două directive să stabilească limite contradictorii. Această situație creează o confuzie juridică inacceptabilă. În cazul în care limitele propuse de directiva care face obiectul prezentului aviz vor fi aplicate, directiva privind combaterea spălării banilor trebuie modificată.

1.14 CESE solicită tuturor statelor membre să adopte politici pozitive în momentul punerii în aplicare a noii directive. Este important ca regulamentele să fie elaborate în urma consultării industriei și ca acestea să fie concepute în așa fel încât să nu reprezinte o sarcină împovărătoare nici pentru emitenții de monedă electronică și nici pentru clienții acestora, în contextul în care sumele aflate în joc sunt minime. În funcție de abordarea pe care o adoptă, autoritățile naționale vor avea posibilitatea să susțină sau să elimine această nouă industrie. CESE consideră că această industrie ar trebui susținută în toate statele membre.

1.15 Această directivă este importantă și are vaste implicații potențiale. CESE solicită actorilor actuali și potențiali din domeniul monedei electronice să își reevalueze atuurile, punctele slabe, șansele și provocările în lumina acestei directive. Este vorba despre a acorda o a doua șansă acestei piețe.

2. Introducere

Punctele 2.2, 2.3 și 2.4 descriu principalele caracteristici ale monedei electronice și legătura acesteia cu societatea informațională.

2.1 Există o serie de exemple care ilustrează modul în care participarea consumatorilor la societatea informațională duce la adoptarea monedei electronice.

2.2 Utilizarea cardului RFID ⁽¹⁾ este un astfel de exemplu. Dat fiind că cipul RFID poate înregistra valori monetare, una dintre aplicațiile sale curente constă în plata accesului la sistemele de transport. În 1997, Hong Kong a introdus cardul „Octopus”. Acesta este un card inteligent, fără contact, reîncărcabil, de stocare a valorilor. Pe lângă faptul că este utilizat ca sistem de plată pentru aproape toate mijloacele de transport public în Hong Kong, acest card este utilizat și pentru plata în micile magazine, supermarketuri, restaurante *fast food*, parcometre, automate etc. Acest tip de card este utilizat de 95 % din populația Hong Kong-ului cu vârsta între 16 și 65 de ani. Acest exemplu demonstrează faptul că participarea consumatorului la o aplicație a societății informaționale duce la dezvoltarea mai amplă a monedei electronice. În prezent, în Londra s-a generalizat utilizarea cardului RFID fără contact „Oyster” pentru transportul public. Utilizatorii anticipează acum extinderea acestuia la chioșcurile de ziare, micile magazine și *fast food*-urile grupate în jurul nodurilor și stațiilor de transport. Astfel de evoluții sunt de așteptat atât în Regatul Unit, cât și în alte state membre, în contextul în care cardurile RFID sunt adoptate pe scară tot mai largă.

2.3 Un alt exemplu mai răspândit constă în contul de telefonie mobilă plătit în avans care poate fi deja utilizat pentru a plăti diverse activități cum ar fi servicii de suport informatic, participări la concursuri, donații caritabile, jocuri interactive, divertisment pentru adulți și servicii de informare. Ca și în cazul cardurilor de transport plătite în avans, conturile de telefonie plătite în avans sunt definite ca monedă electronică atunci când valoarea stocată începe să fie acceptată de alte întreprinderi în afara de operatorul de transport sau de telefonie.

⁽¹⁾ RFID - identificarea prin radiofrecvență - utilizează un cip electronic care poate fi încorporat în diverse suporturi media, cum ar fi etichetele produselor sau cărțile de identitate personale. Cipul este citit de un aparat de citire fără fir, iar cardul trebuie doar să atingă aparatul de citire. Această aplicație este descrisă ca „fără contact”. Cardurile de acces în clădiri de tipul celor utilizate de CESE sunt carduri RFID.

2.4 Internetul promovează, de asemenea, moneda electronică, întrucât aceasta poate satisface două nevoi importante. Majoritatea aplicațiilor care pun în relație întreprinderile și consumatorii pe internet implică o tranzacție de credit. Persoanele care nu au acces la serviciile bancare sunt excluse în mod automat, dat fiind că nu dispun de carduri de credit sau de debit. Utilizând un card cu monedă electronică, aceste persoane pot beneficia de avantajele internetului. Tranzacțiile de la consumator la consumator („C to C”) au înregistrat, la rândul lor, o creștere semnificativă pe internet, stimulate de firmele de vânzare prin licitație cum ar fi E-Bay. Nu se poate realiza o tranzacție de la consumator la consumator prin intermediul unui card de credit sau de debit. Plata trebuie efectuată în monedă electronică securizată. Aceasta explică apariția unor sisteme cum ar fi PayPal ⁽²⁾, care a dezvoltat o relație simbiotică cu E-Bay.

2.5 Cardurile de transport, cardurile telefonice și comerțul pe internet demonstrează că aplicațiile societății informaționale extind utilizarea monedei electronice. Acestea demonstrează, de asemenea, că moneda electronică poate fi produsul secundar al unei alte activități, astfel încât emitentul de monedă electronică poate fi adesea o întreprindere hibridă. Această legătură între moneda electronică și alte activități este considerată esențială pentru dezvoltarea monedei electronice. Directiva a fost elaborată în consecință.

2.6 Instituțiile de credit, cum ar fi băncile, posedă toate atributele necesare pentru a emite monedă electronică și funcționează în cadrul unor regimuri reglementare corespunzătoare. Într-o anumită măsură, instituțiile de credit au luat inițiativa. În Belgia, cardul „Proton” este produsul unui consorțiu bancar. Acesta combină un card de debit cu o funcție de card cu monedă, iar utilizarea sa este răspândită în rândul clienților băncilor din Belgia. Există perspective ca mai multe carduri de acest tip, care combină mai multe utilizări și sunt dotate cu o funcție de monedă electronică fără contact, bazându-se pe tehnologia RFID, să fie puse în circulație. Cu toate acestea, există un conflict clar de interese între moneda electronică și alte linii de produse ale instituțiilor de credit cum ar fi cardurile de credit și de debit.

2.7 Cifrele privind numărul limitat de instituții emitente de monedă electronică cu autorizare completă (20 de instituții emitente de monedă electronică și 127 de entități exceptate) sau privind volumul scăzut de monedă electronică emisă (în prezent, în UE moneda electronică în circulație reprezintă numai 1 miliard EUR, în comparație cu peste 600 miliarde EUR aflate în circulație în numerar) demonstrează că moneda electronică nu este încă pe deplin adoptată în majoritatea statelor membre. Mai mult, volumul de numerar aflat în circulație a crescut constant de la introducerea monedei euro, în 2002.

⁽²⁾ PayPal și-a început activitatea ca instituție emitentă de monedă electronică reglementată de Autoritatea serviciilor financiare a Regatului Unit. Între timp, s-a transformat într-o instituție de credit și în prezent își are sediul în Luxemburg.

2.8 Prin urmare, Comisia a întreprins o analiză aprofundată a evoluției monedei electronice. Procesul de consultare și evaluare a identificat două probleme principale în ceea ce privește actuala directivă privind moneda electronică. Prima constă în lipsa de claritate a definiției monedei electronice și a domeniului de aplicare a directivei. Cea de-a doua privește cadrul juridic care instituie regimul prudențial, precum și aplicarea normelor legate de combaterea spălării banilor în contextul serviciilor de plată cu monedă electronică.

2.9 Mai mult, directiva privind serviciile de plată (DSP) 2007/64/CE va intra în vigoare în noiembrie 2009. Relevanța directivei privind serviciile de plată constă în faptul că aceasta stabilește un regim special pentru instituțiile de plată analog aceluia pentru instituțiile emitente de monedă electronică. Directiva privind serviciile de plată nu este compatibilă cu directiva privind moneda electronică; prin urmare, dacă regimul prevăzut de directiva privind moneda electronică nu este revizuit, la momentul respectiv, aceasta va spori incertitudinea juridică.

2.10 Din elementele de mai sus rezultă că majoritatea prevederilor directivei privind moneda electronică trebuie modificate; prin urmare, s-a hotărât înlocuirea directivei existente cu o nouă directivă, al cărei proiect face obiectul prezentului aviz.

3. Sinteza directivei

3.1 Obiectivul directivei este să permită crearea de noi servicii de plată cu monedă electronică, inovatoare și sigure, să garanteze noilor actori accesul pe piață și să încurajeze o concurență reală și eficientă între toți actorii de pe piață. Se așteaptă ca inovarea pe piața de plăți să conducă la avantaje concrete pentru consumatori, întreprinderi și economie în ansamblul său, și ca soluțiile creative să promoveze rapiditatea plăților, facilitatea utilizării și noi funcționalități pentru societatea electronică a secolului XXI.

3.2 Definiția monedei electronice este clarificată: „moneda electronică” înseamnă o valoare monetară care reprezintă o creanță asupra emitentului și care este stocată electronic și emisă în schimbul primirii de fonduri [articolul 2 alineatul (2)]. Aceasta nu se aplică instrumentelor plătite în avans cu scop unic (circuit închis), care pot fi folosite doar într-un mod limitat [articolul 1 alineatele (3) și (4)].

3.3 Domeniul de aplicare al noii directive facilitează intrarea pe piață, întrucât aceasta se aplică emitenților de bonuri electronice multifuncționale (circuit deschis), cum ar fi cardurile RFID și cardurile de telefonie mobilă și include moneda electronică bazată pe server.

3.4 Activitățile instituțiilor emitente de monedă electronică sunt definite mai în amănunt la articolele 8 și 9. Există două dimensiuni: prima stabilește că pot fi oferite o gamă mai largă de servicii de plată, așa cum sunt definite în anexa la directiva privind serviciile de plată, inclusiv acordarea de credite,

furnizarea de servicii auxiliare și operarea de sisteme de plată; a doua recunoaște posibilitatea ca emitenții de monedă electronică să întreprindă alte activități, cum ar fi comerțul cu amănuntul sau telecomunicațiile în cadrul normal al activităților lor. În aceste ultime cazuri, nu va mai fi necesar să se creeze o instituție independentă emitentă de monedă electronică. Va fi, însă, necesar ca fondurile de monedă electronică să fie protejate în conformitate cu dispozițiile directivei privind serviciile de plată. Autorizarea acestui tip de instituții hibride emitente de monedă electronică ar trebui să promoveze creșterea emiterii de monedă electronică.

3.5 Drepturile la rambursare reprezintă un element al protecției consumatorilor. Acestea sunt definite la articolul 5: statele membre se asigură că, la cererea deținătorului, emitenții de monedă electronică rambursează, în orice moment și la valoarea nominală, valoarea monetară a monedei electronice pe care o dețin. Această prevedere a cauzat probleme operatorilor de telefonie mobilă în situația în care plata anticipată era destinată serviciilor de telefonie, iar utilizarea pentru comerțul cu amănuntul reprezenta o opțiune, însă, în prezent, aceștia intră sub incidența prevederilor articolului 5.

3.6 Regimul prudențial urmează, în general, prevederile articolelor relevante din directiva privind serviciile de plată. Cu toate acestea, există prevederi speciale care urmăresc ca acest regim să fie proporțional cu riscurile implicate. Există un număr de aspecte în acest sens.

3.6.1 Directiva privind moneda electronică stipula că o instituție emitentă de monedă electronică ar trebui să dispună de un capital inițial de 1 milion EUR. În prezent, această cerință este privită ca excesivă în raport cu riscurile implicate și este considerată un obstacol în calea creării de IMM-uri inovatoare în domeniul monedei electronice. În noul proiect, capitalul inițial impus este redus la 125 000 EUR.

3.6.2 Pe lângă cerințele privind capitalul inițial, instituțiile emitente de monedă electronică trebuie să dețină fonduri proprii, proporțional cu pasivele lor aflate în circulație. În directiva privind moneda electronică, acest procentaj era de 2 %. Noua cerință este de 5 %, iar acest procentaj scade pe măsură ce volumul crește, și se aplică valorii celei mai ridicate dintre moneda electronică în circulație și volumul lunar de plăți.

3.6.3 Există limitări în ceea ce privește investirea fondurilor proprii care reprezintă moneda electronică în circulație, însă numai în cazul în care emitentul întreprinde o activitate alta decât o activitate de plată (articolul 9).

3.6.4 Modificările propuse în ceea ce privește combaterea spălării banilor la nivelul celei de-a treia directive privind spălarea banilor sunt în concordanță cu necesitățile întreprinderilor și cu practica industriei. Suma maximă de monedă electronică care poate fi oferită contra numerar, într-un singur rând, este modificată de la 150 EUR la 500 EUR (articolul 16).

3.6.5 Directiva privind moneda electronică le permitea statelor membre să acorde excepții de la aplicarea unui număr mare de cerințe legate de autorizare pentru a facilita intrarea pe piață a unor noi actori și inovarea realizată de aceștia. Aceste excepții au fost aplicate de statele membre într-un mod incoerent, creând condiții inegale pentru actorii de pe piață. Noul regim prevede, în continuare, excepții (articolul 10), însă, așa cum se specifică în articolele relevante din directiva privind serviciile de plată, instituțiile emitente de monedă electronică care beneficiază de excepții nu au dreptul de a funcționa în afara statului membru respectiv. Cu alte cuvinte, acolo unde se aplică excepții, nu se pot aplica „proceduri de pașaport”.

4. Perspectiva economică și socială

4.1 CESE acordă un mare interes progreselor în direcția îndeplinirii obiectivelor proiectului de la Lisabona. Această directivă merită sprijinul CESE, întrucât susține realizarea obiectivelor de creștere economică și ocupare a forței de muncă din cadrul Strategiei de la Lisabona prin intermediul inovării tehnologice, inițiativei antreprenoriale, creativității pe internet și înființării de IMM-uri, printre altele, factori care conduc la dezvoltarea societății electronice a secolului XXI.

4.2 Introducerea unui nou cadru reglementar în sectorul financiar reprezintă o potențială problemă în contextul crizei cu care se confruntă sistemul bancar și al preocupării generale în ceea ce privește lipsa de eficiență a reglementării băncilor. În pofida acestor preocupări, CESE se declară mulțumit de faptul că regimul propus este adecvat și proporțional, din următoarele motive:

— Reglementările sunt concepute pentru IMM-urile inovatoare din sectorul plăților. Recenta criză bancară a avut la origine expunerea băncilor la riscul de credit. Instituțiilor emitente de monedă electronică nu li se va permite să emită credite bazate pe fondurile utilizatorilor, astfel încât să nu se creeze niciun risc.

— Cerința privind fondurile proprii (a se vedea punctele 3.6.1 și 3.6.2) obligă capitalul inițial de 125 000 EUR să crească proporțional cu valoarea fondurilor proprii. Scăderea valorii capitalului inițial impus nu servește decât la reducerea barierelor la intrare. Directiva prevede cerințe de capital semnificative pentru fonduri proprii mai importante.

— Rezervele de capital ale unei instituții emitente de monedă electronică vor fi proporționale cu cele ale băncilor, iar fondurile care reprezintă cererile utilizatorilor vor fi protejate în mod specific într-o serie limitată de investiții.

— Sumele implicate sunt *de minimis*. Dacă instituțiile emitente de monedă electronică ar deveni o forță reală pe piața plăților, anumite dispoziții ale directivei ar trebui modificate ținându-se seama de experiența dobândită.

4.3 CESE se declară preocupat în legătură cu protecția consumatorilor și solicită Comisiei să modifice directiva după cum urmează:

4.3.1 limitarea investirii fondurilor proprii se aplică, în prezent, doar instituțiilor hibride emitente de monedă electronică. Pentru a spori gradul de securitate a clienților, aceste dispoziții ar trebui să li se aplice tuturor instituțiilor emitente de monedă electronică;

4.3.2 instituțiile emitente de monedă electronică nu pot trata banii clienților drept depozite. Sumele de bani primite ar trebui transformate imediat în monedă electronică. Această măsură de protecție nu este clar menționată în directivă;

4.3.3 articolul 9 ar trebui modificat astfel încât să facă explicită cerința conform căreia fondurile proprii în raport cu obligațiile de monedă electronică în circulație trebuie protejate în mod specific de către instituțiile hibride;

4.3.4 articolul 5 alineatul (4) stipulează că, în cazul în care rambursarea are loc la data încetării contractului, aceasta va avea loc gratuit, însă același articol, la alineatul (5), stipulează că, în cazul rambursării înainte de încetarea contractului, se poate percepe o taxă. Această ultimă dispoziție ar trebui eliminată, întrucât nu există nicio distincție între rambursarea în cursul contractului și rambursarea la încetarea acestuia, și rezultatul riscă să conștă într-un model de reziliere a contractului care va împiedica respectarea cerinței prudențiale de cunoaștere a clientului.

4.4 Atitudinile față de numerar variază de la o cultură la alta în interiorul UE, la fel ca și atitudinile față de tehnologie. Rata de adoptare a e-mailului și a internetului poate furniza câteva indicii cu privire la acceptarea probabilă a monedei electronice. Un alt factor va consta în demografia sectoarelor comerțului cu amănuntul și al serviciilor. Marile întreprinderi vor fi probabil printre primele care vor adopta moneda electronică. Din aceste motive, și din altele care țin de spiritul statelor membre, nu ar fi înțelept să se aștepte o adoptare uniformă a monedei electronice în interiorul UE.

4.5 Dintre cele în jur de 20 de instituții emitente de monedă electronică acreditate până în prezent, aproximativ 15 au fost acreditate în Regatul Unit. Politica pozitivă a Autorității serviciilor financiare a Regatului Unit în ceea ce privește moneda electronică a contribuit la acest rezultat. În special, această autoritate a consultat industria, pentru a se asigura că reglementările introduse în Regatul Unit erau utilizabile în practică. Aceasta a reprezentat o abordare încununată de succes. CESE solicită tuturor statelor membre să adopte astfel de politici pozitive în ceea ce privește noua directivă. Aceste politici ar trebui să contribuie la sporirea acceptării monedei electronice în interiorul UE.

4.6 O preocupare esențială este legată de dezvoltarea reglementărilor privind combaterea spălării banilor. Cea de-a treia directivă privind combaterea spălării banilor conținea un articol care le conferea statelor membre libertatea de a nu aplica măsurile de precauție privind clientela sau de a amâna aplicarea acestora în ceea ce privește moneda electronică (măsurile simplificate de precauție privind clientela), atunci când suma stocată nu depășește 150 EUR pentru un dispozitiv nereîncărcabil sau 2 500 EUR pe an calendaristic pentru un dispozitiv reîncărcabil. Plafoanele echivalente atât în directiva privind serviciile de plată, cât și în propunerea de revizuire a directivei privind moneda electronică, se ridică la 500 EUR și respectiv 3 000 EUR. CESE nu poate accepta ca două directive să stabilească limite contradictorii. Această situație creează o confuzie juridică inacceptabilă. În cazul în care limitele propuse de directiva care face obiectul prezentului aviz vor fi aplicate, directiva privind combaterea spălării banilor trebuie modificată.

4.7 Numerarul este anonim. Tranzacțiile simple în numerar nu divulgă identitatea persoanei care efectuează plata. Sistemele

de monedă electronică pot fi anonime sau nominative. Punerea în aplicare a directivei privind moneda electronică de către statele membre a dus adesea identificarea personală a clientului (principiul cunoașterii clientelei) la extreme, ceea ce reprezintă o problemă. Mulți utilizatori vor dori să-și păstreze anonimatul în cazul tranzacțiilor cu valoare scăzută. Una dintre caracteristicile punerii în aplicare a directivei privind moneda electronică în Regatul Unit consta tocmai în faptul că măsurile de identificare personală a clientului nu intrau în joc până când clientul nu atingea un nivel important de activitate. Ridicarea limitei de stocare a valorii la 500 EUR ar trebui să facă moneda electronică mai atractivă pentru utilizatorii potențiali, în special pentru persoanele care nu au acces deloc sau care nu au acces suficient la serviciile bancare. Cu toate că, în mod rațional, aceste limite nu ar trebui să reprezinte un risc disproporționat de spălare a banilor, în comparație cu ceea ce se poate face cu sume mari în numerar, rămân anumite rezerve în ceea ce privește limita propusă.

4.8 Moneda electronică facilitează incluziunea financiară. Într-o societate în care se presupune tot mai mult că plățile se efectuează cu ajutorul cardurilor de debit sau de credit, posibilitatea de a achiziționa, cu numerar, un card care să poată fi utilizat ulterior în tranzacții de credit sau de debit se poate dovedi foarte atrăgătoare. Anumite categorii ale societății ar putea fi deosebit de avantajate de această facilitare. Printre acestea se numără imigranții, persoanele care nu au acces deloc sau care nu au acces suficient la serviciile bancare, și, în anumite cazuri, tinerii și persoanele cu handicap. CESE își exprimă îngrijorarea cu privire la faptul că, din punctul de vedere al protecției consumatorilor, aceste categorii sunt, în același timp, și cele mai vulnerabile. Statele membre ar trebui să țină seama de aceste vulnerabilități atunci când vor pune în aplicare directiva.

Bruxelles, 26 februarie 2009.

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Mario SEPI